

tientallen gezien in Nederland. Ook in Friesland werd de soort toen waargenomen. Dit keer was het Andy Saunders die op 28 juli in zijn tuin in Sint Nicolaasga een (beschadigd) exemplaar op een vlinderstruik waarnam.

Van de trekvlinders is de Oranje luzernevlinder vermeldenswaardig. Ieder jaar wordt deze soort wel gezien in Nederland. De aantallen variëren sterk, in invasiejaren zijn er soms duizenden vlinders. In Friesland wordt deze vlinder het meest waargenomen langs het IJsselmeer en de Waddenzee. De waarnemingen van 2008 zijn echter niet langs de kust gedaan. Eind juli werden twee exemplaren van deze vlinder gezien. Op 26 juli zag W. Post een vlinder in Langedijke en op 29 juli was het Judith Bouma die deze soort zag.

Dagvlinders in eigen tuin door de jaren heen

John Boosman

In 1999 en vanaf het jaar 2000 heb ik dagelijks bijgehouden welke dagvlinders in welke aantallen vlogen in mijn tuin in Earnewâld (kmhok 193.2-571.6), waarbij per soort het hoogste aantal exemplaren per dag werd genoteerd. Het valt op dat niet alleen het totaal aantal vlinders per jaar duidelijke verschillen te zien geeft, maar ook het aantal exemplaren per soort. Het aantal soorten is evenwel elk jaar vrij constant (18 á 19).

Opmerkelijke is het verschil in aantal vlinders tussen 2007 en 2008 (zie tabel). Dit jaar vlogen er ongeveer 30% minder exemplaren dan vorig jaar.

soort	1999	2000	2005	2006	2007	2008 (t/m sept)
Klein geaderd witje	579	685	634	951	582	385
Bont zandoogje	232	359	404	499	636	426
Atalanta	268	411	270	484	355	177
Bruin zandoogje	147	218	229	403	226	220
Koevinkje	71	159	299	329	407	412
Zwartsrietdikkopje	116	208	375	250	64	40
Klein koolwitje	90	177	103	187	174	345
Gehakelde aurelia	2	7	35	159	33	8
Citroenvlinder	137	82	125	155	92	56
Oranjetipje	95	97	79	152	144	57
Kleine vos	34	53	120	113	52	29
Dagpauwoog	410	234	123	93	168	20
Groot koolwitje	144	93	69	69	137	61
Landkaartje	107	96	65	67	183	87
Argusvlinder	124	185	57	31	10	5
Boomblauwtje	13	18	17	31	31	12
Totaal	2591	3094	3012	3993	3321	2371

Uit de grafieken per soort, die ik heb samengesteld, blijkt dat de daling grotendeels te wijten is aan de soorten die voornamelijk in het voorjaar vliegen.

Het oranjetipje, dat verleden jaar in april al in de tuin verscheen, was dit jaar pas in mei aanwezig en het aantal was de helft minder.

Het groot koolwitje verscheen ook pas in mei en ook met veel minder exemplaren. Het boomblauwtje vloog vorig jaar al in april, dit jaar pas in juli en augustus. De atalanta liet het, in tegenstelling tot vorig jaar, in het voorjaar grotendeels afweten.

De dagpauwoog was deze zomer en in het najaar vrijwel afwezig.

De kleine vos was dit voorjaar geheel afwezig.

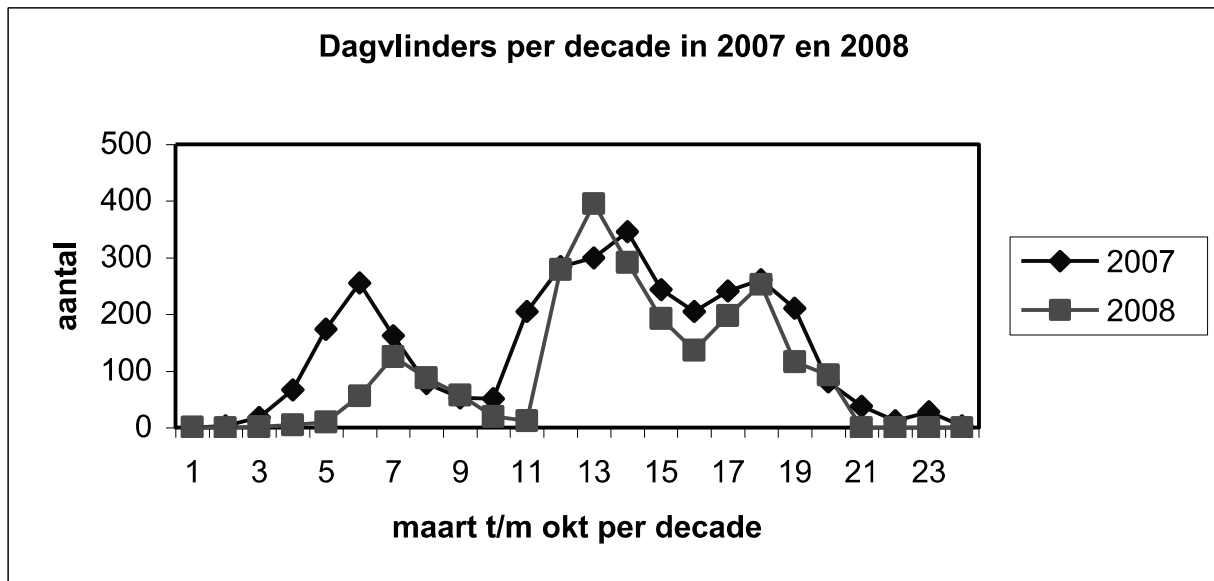
Het bont zandoogje was in april geheel afwezig, in tegenstelling tot vorig jaar.

Van de argusvlinder tenslotte zijn dit jaar slechts 5 exemplaren waargenomen, alle in augustus.

Waar ligt dat aan? Het is bekend dat vlinders slecht tegen regen en harde wind kunnen. Afgelopen voorjaar was dat echter in het geheel niet aan de orde, sterker nog, t/m juni was het in het noorden van ons land extreem droog. De vlinders hadden kennelijk te lijden van de extreme droogte. Vorig jaar viel in onze tuin t/m juni ruim 500 mm neerslag, dit jaar slechts 300 mm. Zo waren vele waardplanten vroegtijdig uitgebloeid of verdroogd.

In de grafiek komt dat duidelijk tot uiting.

Fig.1

Interessante nachtvlinderwaarnemingen 2008 Gerrit Tuinstra

Net zoals in 2007 was ook het afgelopen nachtvlinderseizoen niet ideaal qua weersomstandigheden. Vaak was het 's avonds koud, regenachtig of juist winderig. Optimale zwoele nachtvlinderavonden, met een graad of twintig, hebben we niet veel gehad. De waargenomen soorten en aantallen nachtvlinders vielen, wat mij betreft, dan ook wat tegen.

Mijn waarnemingen van de micro-nachtvlinders heb ik ten tijde van het schrijven van dit artikel nog niet helemaal compleet, maar die van de macro-nachtvlinders wel. Tijdens de ongeveer 30 avonden/nachten waarop ik dit jaar met licht